

Dumitrița BEJAN

gr. did. II., Gimnaziul Țipletești, Singerei

Valorificarea sărbătorilor de iarnă românești în cadrul disciplinei *Educație tehnologică*

CZU 37.015:64 | doi.org/10.5281/zenodo.19956187

Rezumat: Disciplina Educația tehnologică oferă un cadru educațional favorabil pentru valorificarea patrimoniului cultural românesc, în special a sărbătorilor și a obiceiurilor de iarnă, prin activități aplicative și creative. Integrarea tradițiilor precum colindatul, uratul, Plugușorul, Malanca, Capra sau confecționarea obiectelor specifice (măști, costume, decorațiuni tradiționale)

contribuie la formarea competențelor-cheie ale elevilor, într-o manieră interdisciplinară și contextualizată.

Prezentul articol evidențiază modalități concrete de valorificare a sărbătorilor de iarnă românești în cadrul orelor de Educație tehnologică, cu accent pe obiceiurile practicate în Republica Moldova. Activitățile propuse îmbină elemente de design, lucru manual, reutilizarea materialelor, respectarea etapelor tehnologice și munca în echipă, stimulând creativitatea, spiritul practic și responsabilitatea elevilor. Totodată, acestea favorizează dezvoltarea competențelor sociale și civice, prin promovarea cooperării, a comunicării și a respectului față de valorile culturale locale.

Prin abordarea tradițiilor de iarnă ca resursă educațională, elevii își consolidează identitatea culturală, își dezvoltă sensibilitatea artistică și învață să aprecieze importanța păstrării și transmiterii patrimoniului imaterial. Articolul subliniază rolul Educației tehnologice în formarea unei atitudini active și conștiente față de tradițiile naționale, demonstrând că acestea pot fi integrate eficient în procesul instructiv-educativ, adaptat cerințelor curriculare moderne.

Cuvinte-cheie: Educație tehnologică, tradiții de iarnă, activități practice, Malanca, competențe tehnologice.

Abstract: The Technology Education course provides a conducive educational framework for promoting Romanian cultural heritage, particularly winter holidays and customs, through practical, creative, and hands-on activities. The integration of traditions such as caroling, uratul, Plugușorul, Malanca, Capra, or the crafting of seasonal objects (masks, costumes, ornaments, traditional decorations) contributes to the development of students' key competencies in an interdisciplinary and contextualized manner. This methodological study highlights concrete ways to incorporate Romanian winter holidays into Technology Education classes, with an emphasis on customs practiced in the Republic of Moldova. The proposed activities combine elements of design, manual work, material reuse, adherence to technological steps, and teamwork, stimulating students' creativity, practical spirit, and sense of responsibility. At the same time, they foster the development of social and civic competencies by promoting cooperation, communication, and respect for local cultural values.

By approaching winter traditions as an educational resource, students strengthen their cultural identity, develop their artistic sensibility, and learn to appreciate the importance of preserving and passing on intangible heritage. The study highlights the role of technology education in fostering an active and conscious attitude toward national traditions, demonstrating that these can be effectively integrated into the instructional-educational process, adapted to modern curriculum requirements.

Keywords: technology education, winter traditions, hands-on activities, Malanca, technological skills.

Educația tehnologică are rolul de a dezvolta la elevi competențe practice, spirit creativ, gândire aplicativă și responsabilitate față de mediul sociocultural. Integrarea tradițiilor de iarnă în conținuturile acestei discipline permite valorificarea patrimoniului cultural imaterial într-un mod activ [1], prin realizarea de produse și activități cu finalitate concretă.

În contextul Republicii Moldova, obiceiurile de iarnă, precum *Malanca*, *Capra*, *Ursul*, *Căluțul sau Plugușorul*, constituie resurse autentice pentru activități tehnologice cu caracter practic și interdisciplinar [3].

FUNDAMENTAREA METODICO-DIDACTICĂ

Din perspectiva curriculumului la *Educația tehnologică*, activitățile inspirate din tradițiile de iarnă:

- stimulează învățarea prin practică;
- dezvoltă competențe de proiectare, realizare și evaluare a produselor;
- încurajează utilizarea materialelor variate (textile, hârtie, lemn, materiale reciclabile);
- susțin educația pentru valori și patrimoniu.

Tradițiile de iarnă permit abordarea tuturor etapelor procesului tehnologic: documentare – proiectare – execuție – evaluare.

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ CA SURSĂ DE CONȚINUT TEHNOLOGIC

În cadrul lecțiilor de *Educație tehnologică*, elevii pot realiza următoarele produse [3]:

- măști tradiționale (*Malanca*, *Capra*, *Ursul*);
- costume și elemente decorative pentru alaiuri;
- obiecte simbolice de iarnă (clopoței, stele, sorcove);
- decoruri pentru serbări și expoziții tematice;
- ambalaje tradiționale pentru produse artizanale.

Aceste activități contribuie la formarea competențelor practice și la dezvoltarea creativității.

OBICEIURI DE IARNĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA – MALANCA DE LA UNGHENI CA MODEL EDUCAȚIONAL

Malanca, obicei specific localităților din raionul Ungheni (Petrești, Gherman, Pârlița etc.), este caracterizată prin alaiuri mascate, costume și recuzită realizată manual [2].

În cadrul *Educației tehnologice*, această datină de iarnă poate fi valorificată prin:

- studierea formelor tradiționale de măști;
- proiectarea și realizarea măștilor din materiale accesibile;
- decorarea costumelor folosind tehnici tradiționale și moderne;
- reutilizarea materialelor reciclabile în confecționarea obiectelor.

Astfel, elevii învață să îmbine tradiția cu inovația.

STRATEGII DIDACTICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI

Printre activitățile recomandate, se numără:

a) Proiect tehnologic tematic *Masca tradițională de Malancă*:

- documentare asupra obiceiului;
- schițarea produsului;
- alegerea materialelor;
- realizarea măștii;
- evaluarea produsului final.

b) Ateliere de creație:

- confecționarea sorcovelor;
- realizarea accesoriilor pentru costume tradiționale;
- decorarea obiectelor cu motive populare.

c) Activități de grup:

- realizarea unui alai simbolic;
- organizarea unei expoziții tematice de iarnă;
- prezentarea produselor confecționate.

Prin aceste activități, elevii își dezvoltă:

- competențe tehnologice (măsurare, tăiere, asamblare);
- competențe de proiectare și organizare;
- creativitatea și simțul estetic;
- responsabilitatea față de utilizarea materialelor;

- respectul pentru tradițiile și valorile culturale.

ROLUL CADRULUI DIDACTIC DE EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

În acest demers, profesorul de educație tehnologică:

- facilitează învățarea prin activități practice;
- selectează tradiții autentice;
- adaptează sarcinile la nivelul de vârstă al elevilor;
- promovează munca în echipă;
- încurajează valorificarea patrimoniului cultural local.

CONCLUZII

Valorificarea sărbătorilor de iarnă în cadrul disciplinei *Educație tehnologică* contribuie la formarea unor competențe practice și creative. Obiceiul *Malanca* de la Ungheni reprezintă un exemplu relevant de integrare a tradiției în activități tehnologice moderne, oferind elevilor oportunitatea de a învăța prin realizare concretă și experiență culturală autentică.

REFERINȚELE BIBLIOGRAFICE:

1. Ghinoiu I. Sărbători și obiceiuri românești. București: Elion, 2007, 414 p. ISBN 973-8362-07-5.
2. Institutul Patrimoniului Cultural. Obiceiuri calendaristice de iarnă din Moldova. Chișinău: material electronic/resurse arhivistice privind obiceiurile calendaristice de iarnă. Pe: <https://arhivaetnografica.ich.md/>
3. Pamfile T. Sărbătorile la români. București: Saeculum I.O., 2018, 432 p. ISBN 978-973-642-386-4.